

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 1100/2025
09.10.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Светлане Томић Јокић, председника већа, Бојане Пауновић, Дијане Јанковић, Гордане Којић и Слободана Велисављевића, чланова већа, са саветником Врховног суда Немањом Симићевићем, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА и др, због продуженог кривичног дела злоупотреба са јавном набавком из члана 228. став 1. у вези члана 61. Кривичног законика и др., одлучујући о захтевима за заштиту законитости бранилаца окривљеног ББ, адвоката Предрага Томовића и Милинка Јовановића, браниоца окривљеног АА, адвоката Саше Кнежевића и браниоца окривљеног ВВ, адвоката Жељка Иветића, поднетим против правноснажних пресуда Вишег суда у Нишу – Посебно одељење за сузбијање корупције К.По4 бр.104/19 од 16.01.2024. године и Апелационог суда у Нишу Кж1 бр.473/24 од 10.04.2025. године, у седници већа одржаној дана 09.10.2025. године, једногласно је донео:

ПРЕСУДУ

УСВАЈАЈУ СЕ, као основани, захтеви за заштиту законитости бранилаца окривљеног ББ, адвоката Предрага Томовића и Милинка Јовановића, браниоца окривљеног АА, адвоката Саше Кнежевића и браниоца окривљеног ВВ, адвоката Жељка Иветића, па се **УКИДАЈУ** правноснажне пресуде Вишег суда у Нишу – Посебно одељење за сузбијање корупције К.По4 бр.104/19 од 16.01.2024. године и Апелационог суда у Нишу Кж1 бр.473/24 од 10.04.2025. године и предмет враћа Вишем суду у Нишу на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Нишу – Посебно одељење за сузбијање корупције К.По4 бр.104/19 од 16.01.2024. године окривљени АА је оглашен кривим да је извршио продужено кривично дело злоупотреба са јавном набавком из члана 228. став 1. у вези члана 61. КЗ, за које дело је осуђен на казну затвора у трајању од једне године и четири месеца, у коју казну му је урачунато време које је провео у притвору од 06.03.2019. године до 03.04.2019. године, окривљени ВВ је оглашен кривим да је извршио кривично дело злоупотреба са јавном набавком из члана 228. став 1. КЗ, за које дело је осуђен на казну затвора у трајању од осам месеци и окривљени ББ оглашен кривим да је извршио продужено кривично дело злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 1. у вези члана 61. КЗ, за које дело је осуђен на казну затвора у трајању од две

године, у коју казну му је урачунато време које је провео у притвору од 06.03.2019. године до 03.04.2019. године.

Истом пресудом према окривљенима је на основу члана 85. КЗ изречена мера безбедности забрана вршења позива делатности и дужности, тако што је окривљенима АА и ВВ забрањено да обављају послове одговорног лица у привредном субјекту који се јавља као понуђач у поступку јавне набавке у трајању од три године по правноснажности пресуде, а окривљеном ББ је забрањено да у органима локалне самоуправе обавља послове који подразумевају одлучивање о додели финансијских средстава и да обавља послове члана комисије у поступцима јавних набавки у трајању од пет година по правноснажности пресуде, с тим да се време проведено у затвору не урачунава окривљенима у време трајања ове мере. Окривљени су обавезани да на основу члана 264. став 1. ЗКП сnose трошкове кривичног поступка, те да на име судског паушала сваки окривљени плати износ од 20.000,00 динара у року од 15 дана по правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Кж1 бр.473/24 од 10.04.2025. године одбијене су као неосноване жалбе јавног тужиоца ВЈТ у Нишу – Посебно одељење за сузбијање корупције, бранилаца окривљеног АА, окривљеног ББ и његових бранилаца и браниоца окривљеног ВВ, па је потврђена пресуда Вишег суда у Нишу – Посебно одељење за сузбијање корупције К.По4 бр.104/19 од 16.01.2024. године.

Против наведених правоснажних пресуда захтеве за заштиту законитости су поднели:

-бранилац окривљеног ВВ, адвокат Жељко Иветић, због повреде закона из члана 439. тачка 1), 2) и 3) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји захтев као основан, преиначи побијане пресуде у погледу одлуке о кривичној санкцији и окривљеном ВВ изрекне блажу кривичну санкцију или да укине наведене пресуде и списе предмета врати на поновно одлучивање у односу на окривљеног ВВ, као и да се одложи извршење првостепене пресуде у односу на окривљеног ВВ.

-бранилац окривљеног АА – адвокат Саша Кнежевић, због повреде закона из члана 438. став 1. тачка 8), 9) и 11) и став 2. тачка 2) и 3) и 439. тачка 1) и 3) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји захтев као основан, преиначи побијане пресуде, тако што ће окривљеног АА ослободити од оптужбе или да укине наведене пресуде и списе предмета врати на поновно одлучивање.

-бранилац окривљеног ББ, адвокат Милинко Јовановић због повреде закона из члана 439. тачка 1), 2) и 3) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји захтев као основан и преиначи побијане пресуде у погледу одлуке о казни и окривљеном ББ изрекне блажу кривичну санкцију или да укине наведене пресуде и списе предмета врати на поновно одлучивање.

-бранилац окривљеног ББ, адвокат Предраг Томовић због повреде закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји поднети захтев као основан, преиначи побијане пресуде тако што ће окривљеног ББ ослободити од оптужбе или да укине наведене пресуде и списе предмета врати на поновно одлучивање.

Врховни суд је доставио примерке захтева за заштиту законитости бранилаца окривљеног ББ, адвоката Предрага Томовића и Милинка Јовановића, браниоца окривљеног АА, адвоката Саше Кнежевића и браниоца окривљеног ВВ, адвоката Жељка Иветића Врховног јавном тужилаштву, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења јавног тужиоца Врховног јавног тужилаштва и бранилаца окривљених, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП) размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтеви за заштиту законитости бранилаца окривљених ББ, адвоката Предрага Томовића и Милинка Јовановића, браниоца окривљеног АА, адвоката Саше Кнежевића и браниоца окривљеног ВВ, адвоката Жељка Иветића су основани у односу на повреду закона из члана 439. тачка 2) ЗКП.

Указујући на повреду закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, бранилац окривљеног ВВ, адвокат Жељко Иветић и бранилац окривљеног АА, адвокат Саша Кнежевић у захтевима за заштиту законитости истичу да судови приликом доношења осуђујућих пресуда нису узели у обзир да се обавеза из члана 20. Закона о јавним набавкама односи на наручиоца у поступку, а да су наведена двојица окривљених у поступку јавне набавке имали својство понуђача, па је на тај у погледу кривичног дела које је предмет оптужбе, примењен закон који се не може применити.

Изреком пресуде Вишег суда у Нишу - Посебно одељење за сузбијање корупције К.По4 бр.104/19 од 16.01.2024. године окривљени АА је оглашен кривим да је „... у вези са јавном набавком мале вредности израде плана генералне регулације „Гамзиградска бања“, наручиоца ГУ Зајечар, по одлуци о покретању поступка јавне набавке мале вредности број 404-78/1 од 28.01.2019. године и јавном набавком мале вредности израде плана детаљне регулације бањско-туристичког комплекса „Николићево“, наручиоца ГУ Зајечар по одлуци број 404-118/1 од 19.02.2019. године предузео друге противправне радње супротно члану 20. став 1. и став 4. Закона о јавним набавкама („Службени гласник РС“, бр.124/12, 14/15, 68/15) у намери да тиме утиче на доношење одлуке наручиоца јавне набавке ....“

Истом пресудом је окривљени ВВ оглашен кривим да је „...као директор и одговорно лице ДОО „ДД“ Ниш у поступку јавне набавке мале вредности – набавке добара – канцеларијског материјала за потребе наручиоца Градске управе Зајечар, по одлуци о покретању поступка јавне набавке мале вредности 404-78/1 од 28.01.2019.године, предузео друге противправне радње, поступајући супротно члану 20. став 1. и став 4. Закона о јавним набавкама („Службени гласник РС“, бр.124/12, 14/15 и 68/15) у намери да тиме утиче на доношење одлуке наручиоца јавне набавке...“.

Одредбом члана 228. став 1. КЗ је прописано да ко у вези са јавном набавком поднесе понуду засновану на лажним подацима, или се противно закону договара са осталим понуђачима или предузме друге противправне радње у намери да тиме утиче на доношење одлуке наручиоца јавне набавке, казниће се затвором од шест месеци до пет година.

Радња кривичног дела из члана 228. став 1. КЗ се може предузети на три начина и суд је у обавези да предузимање радњи подведе под одговарајући бланкетни пропис, па и радњу „других противправних радњи“, чијим би кршењем окривљени извршио кривично дело са бланкетном диспозицијом.

Одредбом члана 20. став 1. Закона о јавним набавкама је прописано да се комуникација у поступку јавне набавке и у вези са обављањем послова јавних набавки одвија писаним путем, односно путем поште, електронске поште или факсом као и објављивањем од стране наручиоца на порталу јавних набавки. Ставом 4. истог члана је прописано да комуникација се мора одвијати на начин да се обезбеди чување поверљивих и података о заинтересованим лицима, података о понудама и понуђачима до отварања понуда, да се обезбеди евидентирање радњи предузетих у поступку и чување документације у складу са прописима којим се уређује област документарне грађе и архива.

Одредба члана 20. став 1. и 4. Закона о јавним набавкама, која је означена у чињеничном опису дела у изреци првостепене пресуде регулише обавезе наручиоца јавне набавке. Наведено произилази из става 3. наведеног члана, јер радње које су наведене у тој одредби може да предузме само наручилац, а не и понуђач (на шта указују и „казнене одредбе“ Закона о јавним набавкама у члану 169. став 1. тачка 3)).

Сходно изнетом, погрешан је став изнет у побијаним пресудама, да су окривљени АА и ВВ поступали супротно одредбама члана 20. став 1. и 4. Закона о јавним набавкама, с обзиром с да из изреке пресуде произилази да су исти критичном приликом поступали у својству понуђача на јавној набавци, а не наручиоца, из којих разлога је Врховни суд нашао да су основани наводи бранилаца окривљених АА, адвоката Саше Кнежевића и браниоца окривљеног ВВ, адвоката Жељка Иветића, којима се указује на повреду закона из члана 439. тачка 2) ЗКП.

На повреду закона из члана 439. тачка 2) ЗКП указују и браниоци окривљеног ББ, адвокати Милинко Јовановић и Предраг Томовић, који у својим захтевима истичу да ни код једне јавне набавке из изреке првостепене пресуде није закључен уговор између наручиоца јавне набавке и понуђача, а како се поступак јавне набавке завршава закључењем и потписивањем уговора, у конкретном случају дела оптужених су очигледно остала у покушају.

Изреком пресуде Вишег суда у Нишу - Посебно одељење за сузбијање корупције К.По4 бр.104/19 од 16.01.2024. године окривљени ББ је оглашен кривим да је као службено лице, Шеф одсека за послове јавних набавки ГУ Зајечар и члан Комисије за јавне набавке мале вредности израде плана генералне регулације „Гамзиградска бања“, по одлуци о покретању поступка јавне набавке мале вредности 404-78/1 од 28.01.2019.године, члан Комисије јавне набавке мале вредности израде плана детаљне регулације Бањско-туристичког комплекса „Николићево“ по одлуци 404-118/1 од 19.02.2019.године и члан Комисије за јавне набавке мале вредности и канцеларијског материјала по одлуци о покретању поступка јавне набавке мале вредности 404-78/1 од 28.01.2019.године, искоришћавањем свог службеног положаја сходно одредби 5.3.114 Правилника о организацији и систематизацији радних места

ГУ Зајечар и невршењем своје службене дужности као члан комисије за јавне набавке мале вредности ГУ Зајечар поступао на начин прописан одредбама Закона о јавним набавкама („Службени гласник РС“, бр.124/12, 14/15 и 68/15) и то на начин прописан члан 10. став 2, односно у складу са начелом конкуренције и чланом 12. односно начелом једнакости понуђача и чланом 20. став 1. и став 4. и 23. став 1. и 2. Закона о јавним набавкама, те да је прибавио корист окривљеном АА, директору ДОО „ГГ“ из Аранђеловца у вези са јавном набавком мале вредности израде плана генералне регулације „Гамзиградска бања“, број 404-78 и покушао да прибави корист у вези са јавном набавком мале вредности израде плана детаљне регулације бањско-туристичког комплекса „Николићево“ број 404-118 као и да је прибавио корист окривљеном ВВ директору и власнику ДОО „ДД“ из Ниша у вези са јавном набавком мале вредности канцеларијског материјала број 404-87.

Одредбом члана 359. став 1. КЗ је прописано да службено лице које искоришћавање свог службеног положаја или овлашћења, прекорачењем границе свог службеног овлашћења или невршењем своје службене дужности прибави себи или другом физичком или правном лицу какву корист, другом нанесе какву штету или теже повреди права друго, казниће се затвором од шест месеци до пет година.

Из наведене одредбе произилази да се последица кривичног дела може јавити у једном од три облика, односно у прибављању себи или другоме физичком или правном лицу какве користи, или у доношењу какве штете другоме, или у тежој повреди права другога, а кривично дело је довршено када наступи последица, те самим тим уколико није дошло до наступања неке од ових последица, постојаће покушај овог кривичног дела.

У конкретном случају, из чињеничног описа кривичног дела у изреци пресуде не произилази да је окривљени ББ прибавио корист окривљеном АА у вези са јавном набавком мале вредности израде плана генералне регулације „Гамзиградска бања“, по одлуци о покретању поступка јавне набавке мале вредности 404-78/1 од 28.01.2019.године и окривљеном ВВ у вези са јавном набавком мале вредности канцеларијског материјала, по одлуци о покретању поступка јавне набавке мале вредности 404-78/1 од 28.01.2019.године, из разлога што у наведеним случајевима није закључен уговор између наручиоца посла и понуђача.

Имајући наведено у виду, да наступање последице разграничава постојање покушаја кривичног дела од свршеног кривичног дела, то је по ставу Врховног суда погрешно примењен закон од стране нижестепених судова и учињена повреда закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, на коју се основано указује захтевом за заштиту законитости бранилаца окривљеног ББ, адвоката Милинка Јовановића и Предрага Томовића.

Стога је Врховни суд усвојио као основане захтеве за заштиту законитости браниоца окривљеног ББ, адвоката Предрага Томовића и Милинка Јовановића, браниоца окривљеног АА, адвоката Саше Кнежевића и браниоца окривљеног ВВ, адвоката Жељка Иветића и укинуо побијане пресуде и предмет вратио првостепеном суду на поновно суђење.

У поновном поступку, нижестепени судови ће отклонити повреду закона на коју је указано овом пресудом и након тога донети правилну и на закону засновану одлуку.

Имајући у виду да су усвајањем захтева, у погледу наведене повреде закона укинута побијане пресуде и предмет враћен на поновно одлучивање првостепеном суду, Врховни суд није разматрао остале повреде закона истакнуте у захтеву за заштиту законитости бранилаца окривљених.

Имајући наведено у виду, Врховни суд је на основу одредбе члана 492. став 1. тачка 1) ЗКП донео одлуку као у изреци ове пресуде.

**Записничар-саветник,
Немања Симићевић, с.р.**

**Председник већа-судија,
Светлана Томић Јокић, с.р.**

За тачност отправака
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић